

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. balandžio 18 d.*

„Apeliacinis skundas — EB 225 straipsnio 1 dalis, 235 straipsnis ir 288 straipsnio antra pastraipa —
Ieškinys dėl Europos Bendrijos deliktinės atsakomybės — Ginčo deliktinio pobūdžio vertinimas —
Bendrijos teismų jurisdikcija“

Byloje C-103/11 P

dėl 2011 m. vasario 26 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto
apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama T. van Rijn bei E. Montaguti ir J. Samnadda, padedamų *advocaat*
A. Berenboom, ir advokato M. Isgour,

ieškovė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Systran SA, įsteigta Paryžiuje (Prancūzija),

Systran Luxembourg SA, įsteigta Liuksemburge (Liuksemburgas),

atstovaujamoms advokatų J.-P. Spitzer ir E. De Boissieu,

ieškovėms pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano (pranešėjas), teisėjai M. Ilešič, E. Levits, J.-J. Kasel ir
M. Berger,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. balandžio 19 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2012 m. lapkričio 15 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu Europos Komisija prašo panaikinti 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Systran ir Systran Luxembourg prieš Komisiją* (T-19/07, Rink. p. II-6083, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas priteisė iš Komisijos bendrovei *Systran SA* (toliau – *Systran*) 12 001 000 EUR kompensaciją kaip žalos, patirtos dėl turimų autoriaus ir praktinės patirties teisių pažeidimų, Komisijos padarytų paskelbus konkursą dėl automatinio vertimo sistemos priežiūros ir kalbinio praturtinimo, atlyginimo.

Ginčo aplinkybės

- 2 1968 m. sukurta pradinė *Systran* („SYStem TRANslation“) automatinio vertimo sistemos *Systran Mainframe* versija, kurią platino *World Translation Center Inc.* (toliau – WTC) ir su ja susijusios bendrovės (toliau visos kartu – WTC grupė).
- 3 1975 m. sudariusi su WTC sutartį Komisija ėmė naudoti šios sistemos *EC-Systran Mainframe* versiją vertimo darbui. 1976 m. ir 1987 m., siekdama pagerinti *Systran* automatinio vertimo sistemą ir papildyti ją naujomis (iš viso devyniomis) vertimo kalbų poromis, ji su WTC grupės bendrovėmis sudarė kelias sutartis.
- 4 Keliomis sutartimis, kurių pirmoji sudaryta 1985 m. rugsėjo mėn., bendrovė *Gachot SA* (toliau – *Gachot*) įsigijo tas WTC grupės bendroves, kurioms priklausė *Systran* technologija ir *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Mainframe* versija, o naują įmonių grupę pavadino *Systran*.
- 5 1987 m. rugpjūčio 4 d. *Systran* grupė ir Komisija pasirašė sutartį dėl *Systran* automatinio vertimo sistemos bendrojo organizavimo, vystymo ir gerinimo pritaikant ją darbui su esamomis ir būsimomis Europos bendrijos oficialiosiomis kalbomis ir jos įdiegimo (toliau – bendradarbiavimo sutartis). Pagal bendradarbiavimo sutarties 11 ir 12 straipsnius, jai numatyta taikyti Belgijos teisę, o bet kokie šalių ginčai dėl jos aiškinimo, vykdymo ar nevykdymo turėjo būti sprendžiami arbitraže.
- 6 Nuo 1988 m. iki 1989 m. Komisija sudarė keturias sutartis su bendrove *Gachot*, kuri vėliau pervadinta į „*Systran*“, dėl licencijos naudoti *Systran* automatinio vertimo sistemą dirbant su vokiečių-anglų, vokiečių-prancūzų, anglų-graikų, ispanų-anglų ir ispanų-prancūzų kalbų poromis.
- 7 1991 m. gruodžio mėn. Komisija nutraukė bendradarbiavimo sutartį tuo pagrindu, kad *Systran* pažeidė sutartinius įsipareigojimus. Paskutinę bendradarbiavimo sutarties galiojimo dieną *Systran* automatinio vertimo sistemos *EC-Systran Mainframe* versiją sudarė 16 kalbinių kombinacijų.
- 8 Vėliau *Systran* grupė sukūrė ir ėmė platinti naują *Systran* automatinio vertimo programos versiją (*Systran Unix*), galinčią veikti su *Unix* ir *Windows* operacinėmis sistemomis, o Komisija, padedama išorės kontrahento, plėtojo šios sistemos *EC-Systran Mainframe* versiją, kuri veikė su *Mainframe* operacine sistema, nesuderinama su operacinėmis sistemomis *Unix* ir *Windows*.
- 9 Kad *EC-Systran Mainframe* versija veiktų *Unix* ir *Windows* aplinkose, tarp *Systran Luxembourg SA* (toliau – *Systran Luxembourg*) ir Komisijos sudarytos keturios sutartis, kuriomis numatyta įdiegti *EC-Systran Unix* automatinio vertimo sistemą (toliau – perkėlimo sutartys).
- 10 1997 m. gruodžio mėn. sudarydama pirmą perkėlimo sutartį *Systran* leido Komisijai sistemingai naudoti prekių ženklą *Systran* juo žymint, pirma, bet kokią platinamą arba diegiamą pradinės *Systran* sistemos pagrindu sukurta automatinio vertimo sistemą, ir, antra, vidaus poreikiams naudojamus *Unix* ir (arba) *Windows* aplinkoms pritaikytus *Systran* produktus.

- 11 Pirmosios perkėlimo sutarties 13 straipsnyje nurodyta: „Komisija nedelsiant informuojama apie bet kokius įgyvendinant šią sutartį [*Systran Luxembourg*] gautus rezultatus ar patentus; tokie rezultatai ar patentai priklauso Europos Bendrijoms, kurios gali jais laisvai naudotis, išskyrus atvejus, kai jau yra atsiradusios pramoninės arba intelektinės nuosavybės teisės. Komisijos automatinio vertimo sistema, įskaitant jos sudedamąsias dalis, net jeigu jos buvo pakeistos vykdant sutartį, išlieka Komisijos nuosavybė, išskyrus atvejus, kai jau yra atsiradusios pramoninės arba intelektinės nuosavybės teisės“.
- 12 Vadovaujantis pirmosios perkėlimo sutarties 15 ir 16 straipsniais, sutarčiai pasirinkta taikyti Liuksemburgo teisę, o jurisdikciją visiems sutarties šalių ginčams dėl sutarties sutarta suteikti Liuksemburgo teismams.
- 13 Be to, ketvirtos perkėlimo sutarties pirmame papildyme sutarties pabaigos data buvo nustatyta 2002 m. kovo 15 d. ir nurodyta, kad *Systran Luxembourg* įsipareigoja iki šios datos pateikti visų su *Systran* automatinio vertimo sistema susijusių intelektinės ir pramoninės teisių, kuriuos teigia turinti *Systran* grupė, atnaujintus įrodymus. Komisijos teigimu, *Systran Luxembourg* šios informacijos jai nepateikė.
- 14 2003 m. spalio 4 d. Komisija paskelbė konkursą dėl Komisijos automatinio vertimo sistemos priežiūros ir kalbinio praturtinimo. Dviejų iš dešimties šio pirkimo dalių konkurso laimėtoja tapo bendrovė *Gosselies SA* (toliau – *Gosselies*).
- 15 2003 m. spalio 31 d. *Systran* nurodė Komisijai, kad numatyti atlikti darbai gali pažeisti jos intelektinės nuosavybės teises, o Komisija atsakė, kad *Systran* grupė nepateikė turimų *Systran* automatinio vertimo programinės įrangos intelektinės nuosavybės teisių įrodymo, taigi, jos nuomone, *Systran* neturi teisės drausti konkursą laimėjusiai bendrovei atlikti atitinkamus darbus.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 16 Pareiškimu, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2007 m. sausio 25 d., *Systran* ir *Systran Luxembourg* pareiškė ieškinį dėl žalos, tariamai patirtos dėl neteisėtumo Komisijai paskelbus jos automatinio vertimo sistemos priežiūros ir kalbinio praturtinimo konkursą, atlyginimo.
- 17 Šios bendrovės Bendrojo Teismo paprašė, pirma, įpareigoti Komisiją nedelsiant nutraukti autorių teisių objekto klastojimo ir atskleidimo veiksmus, antra, konfiskuoti ir sunaikinti tam tikrus Komisijos ir bendrovės *Gosselies* turimus kompiuterinius duomenis, trečia, priteisti iš Komisijos sumokėti minimalią 1 170 328 eurų sumą *Systran Luxembourg* ir negalutinę 48 804 000 eurų sumą – *Systran*, ketvirta, įpareigoti Komisijos sąskaita paskelbti būsimą teismo sprendimą specializuotuose žurnaluose, leidiniuose ir interneto tinklalapiuose, penkta, priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 18 Prieš imdamasis nagrinėti bylą iš esmės, Bendrasis Teismas išnagrinėjo Komisijos nurodytus ieškinio nepriimtumo pagrindus.
- 19 Dėl pirmojo pagrindo, pagal kurį reikalavimas dėl *Systran* ir *Systran Luxembourg* tariamai patirtos žalos priteisimo iš Komisijos yra nepriimtinas, nes grindžiamas sutartimi, skundžiamo sprendimo 57–64 punktuose Bendrasis Teismas priminė teismo jurisdikcijos sutartinės ir deliktinės atsakomybės bylose principus.
- 20 Tai priminęs, skundžiamo sprendimo 68–77 punktuose dėl *Systran* ir *Systran Luxembourg* reikalavimo atlyginti žalą Bendrasis Teismas konstatavo, kad šios bendrovės pateikė pakankamai įrodymų, leidžiančių pripažinti, jog *Systran* grupė gali remtis autorių teisėmis į *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Unix* versiją, ir kad Komisijai akivaizdžiai nepavyko paneigti Bendrojo Teismo jurisdikcijos užginčijus autorių teises, kuriomis rėmėsi *Systran* grupė dėl minėtos versijos.

- 21 Dėl praktinės patirties skundžiamo sprendimo 78–81 punktuose Bendrasis Teismas pažymėjo, kad, pirma, verslo paslaptis apima su šia patirtimi susijusią techninę informaciją, o jos atskleidimas visuomenei ar net paprasčiausiam trečiajam asmeniui gali šiurkščiai pažeisti šios informacijos teikėjo interesus ir, antra, aiškiai nustatytais tikslais Komisijai perduota su įmonės verslo paslaptimi susijusi techninė informacija be atitinkamos įmonės leidimo negali būti atskleista trečiajam asmeniui kitais tikslais.
- 22 Taigi, skundžiamo sprendimo 82 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad *Systran* ir *Systran Luxembourg* remiasi, kartu pateikdamos teisės požiūriu pakankamai įrodymų, pagrindžiančių jo jurisdikciją pagal EB 235 straipsnį, Komisijos padarytu nesutartinių pareigų, susijusių su autorių ir praktinės patirties teisėmis į automatinio vertimo sistemos *Systran* „*Systran Unix*“ versiją, pažeidimu.
- 23 Skundžiamo sprendimo 84–102 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar iš bylos medžiagos galima daryti išvadą, kad tarp WTC grupės ir *Systran* grupės (toliau – *WTC/Systran* grupė), viena šalis, ir Komisijos, kita šalis, sudarytų sutarčių paketu šiai institucijai suteiktas leidimas be *Systran* ir *Systran Luxembourg* sutikimo atskleisti tretiesiems asmenims, nagrinėjamu atveju įmonei *Gosselies*, informaciją, kuri gali būti *Systran* grupei priklausančių autorių ar praktinės patirties teisių objektas.
- 24 Skundžiamo sprendimo 104 punkte atsižvelgęs į visus šiuos argumentus, Bendrasis Teismas atmetė Komisijos nurodytą pirmąją nepriimtino pagrindą.
- 25 Skundžiamo sprendimo 107–110 punktuose Bendrasis Teismas kaip nepagrįstą atmetė antrąją nepriimtino pagrindą, susijusį su ieškinio reikalavimų neaiškumu.
- 26 Skundžiamo sprendimo 113–117 punktuose Bendrasis Teismas atmetė ir trečiąją nepriimtino pagrindą, kuriame teigta, kad jis neturi jurisdikcijos nagrinėti ieškinyje dėl žalos atlyginimo keliamų klastojimo klausimų, pažymėjęs, kad nagrinėjamu atveju autorių teisių objekto klastojimo sąvoka pavartota kalbant apie praktinės patirties konfidencialumo apsaugą ir tik tam, kad Komisijos elgesys būtų pripažintas neteisėtu pagal ieškinį dėl deliktinės atsakomybės.
- 27 Galiausiai skundžiamo sprendimo 118–124 punktuose Bendrasis Teismas atmetė nepriimtino pagrindus, nurodytus dėl kitų nei žalos atlyginimas *Systran* ir *Systran Luxembourg* reikalavimų.
- 28 Skundžiamo sprendimo 137–147 punktuose nagrinėdamas ieškinį dėl žalos atlyginimo iš esmės, Bendrasis Teismas pirmiausia patikrino, ar *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Unix* ir *EC-Systran Unix* versijos yra panašios materialioju požiūriu, ir nusprendė, kad bendrovės *Systran* ir *Systran Luxembourg* galėjo remtis *Systran* grupės turimomis teisėmis į šios sistemos *Systran Unix* versiją ir prieštarauti be jų sutikimo vykdomam išvestinės šios sistemos *EC-Systran Unix* versijos perdavimui tretiesiems asmenims. Atsižvelgęs į šias aplinkybes to paties sprendimo 148–157 punktuose jis atmetė Komisijos argumentus, kuriais siekta paneigti *Systran* ir *Systran Luxembourg* teises remiantis tuo, kad minėta *Systran* automatinio vertimo sistemos *EC-Systran Unix* versija yra tik į kitą programinės įrangos aplinką perkelta *EC-Systran Mainframe* versija, kaip pernelyg bendro pobūdžio ir nepagrįstus techniniais įrodymais.
- 29 Skundžiamo sprendimo 158 punkte priminęs elgesį, dėl kurio kritikuojama Komisija, šio sprendimo 200–261 punktuose Bendrasis Teismas įvertino šio elgesio neteisėtumą.
- 30 Skundžiamo sprendimo 201 ir 204–215 punktuose jis iš pradžių nustatė, kad *Systran* ir *Systran Luxembourg* turėjo teisę uždrausti atlikti darbus, kuriuos Komisija užsakė iš trečiojo asmens ir susijusius su tam tikrais *Systran* automatinio vertimo sistemos *EC-Systran Unix* versijos aspektais, remdamasis visų pirma intelektinės nuosavybės teisių prezumpcija, įtvirtinta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32) 5 straipsnyje, pagal kurią tam, kad asmuo būtų laikomas literatūros ar meno kūrinio autoriumi, pakanka, kad jo vardas būtų

įprastu būdu nurodytas kūrinys. Šio sprendimo 202 ir 216–222 punktuose jis konstatavo, jog Komisija nesugebėjo įrodyti, kad nuo 1975 m. su *Systran* grupe sudarytų sutarčių paketas ir taip sumokėtas užmokestis jai suteikia teisę ginčijamo viešojo pirkimo tvarka naudotis ir atskleisti saugomą objektą.

- 31 Skundžiamo sprendimo 228–260 punktuose Bendrasis Teismas toliau vertino darbų, kuriuos Komisija pavedė atlikti trečiajam asmeniui, pobūdį, kad galėtų nustatyti, ar jais galėjo būti pakeista arba perleista *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Unix* versijos informacija ar elementai, įeinantys į šios sistemos „EC-Systran Unix“ versijos sudėtį.
- 32 Skundžiamo sprendimo 261 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Komisija pažeidė valstybių narių teisės sistemoms bendrus šios srities principus. Bendrojo Teismo teigimu, toks pažeidimas yra pakankamai akivaizdus *Systran* grupės turimų autorių ir praktinės patirties teisių į *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Unix* versiją pažeidimas, dėl kurio gali kilti Bendrijos deliktinė atsakomybė.
- 33 Tai nustatęs, skundžiamo sprendimo 262–325 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo bendrovių *Systran* ir *Systran Luxembourg* patirtą žalą ir priežastinį šios žalos ir Komisijos padarytos klaidos ryšį.
- 34 Baigdamas šį nagrinėjimą jis skundžiamo sprendimo 326 punkte padarė išvadą, kad bendrovei *Systran* reikia priteisti fiksuoto 12 001 000 eurų dydžio sumą kaip dėl Komisijos elgesio patirtos žalos atlyginimą.
- 35 Skundžiamo sprendimo 329–332 punktuose Bendrasis Teismas atmetė bendrovių *Systran* ir *Systran Luxembourg* reikalavimus taikyti kitas nei žalos atlyginimas priemonės.

Šalių reikalavimai

- 36 Apeliaciniu skundu Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą sprendimą,
 - atmesti ieškinį dėl žalos atlyginimo,
 - priteisti iš *Systran* ir *Systran Luxembourg* abiejose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas ir,
 - nepatenkinus šių reikalavimų, panaikinti skundžiamą sprendimą ir Bendrajam Teismui grąžinti bylą nagrinėti iš naujo.
- 37 *Systran* ir *Systran Luxembourg* Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinį skundą ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- Dėl žodinio bylos nagrinėjimo atnaujinimo
- 38 Žodinis bylos nagrinėjimas baigtas 2012 m. lapkričio 15 d., kai generalinis advokatas pateikė išvadą byloje.
- 39 2012 m. gruodžio 14 d. laišku *Systran* ir *Systran Luxembourg* paprašė Teisingumo Teismo atnaujinti žodinį bylos nagrinėjimą.
- 40 Savo prašyme jos nurodė, kad 2012 m. lapkričio 15 d. pateiktose generalinio advokato išvadose nagrinėjami nauji argumentai, dėl kurių šalys nėra pateikusios savo nuomonės.

- 41 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Teisingumo Teismas, išklaęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį – pirmiausia, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės (žr. 2012 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Bank Handlowy ir Adamiak*, C-116/11, 28 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 42 Šioje byloje, išklaęs generalinį advokatą, Teisingumo Teismas mano, kad jam pateikta visa informacija, būtina atsakyti į pateiktus klausimus, ir kad ši informacija buvo teisme vykusių diskusijų objektas.
- 43 Taigi reikia atmesti *Systran* ir *Systran Luxembourg* prašymą atnaujinti žodinį bylos nagrinėjimą.

Dėl apeliacinio skundo

- 44 Komisija nurodo aštuonis apeliacinio skundo pagrindus.
- 45 Pirmasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida nusprendžiant, kad nagrinėjama byla yra deliktinio pobūdžio. Antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su teisių į gynybą ir įrodymų vertinimo taisyklių pažeidimu. Trečiajame pagrinde Komisija nurodo, kad Bendrasis Teismas netiksliai taikė autorių teisių normas, kuriose nustatyta teisių, kuriomis remiasi *Systran*, turėjimo įrodinėjimo tvarka. Ketvirtajame ir penktajame pagrinduose Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė akivaizdžią klaidą vertindamas, ar jos elgesys buvo neteisėtas arba klaidingas, o jos tariama klaida – pakankamai akivaizdi. Šeštajame pagrinde Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas, pirma, padarė 1991 m. gegužės 14 d. Tarybos direktyvos 91/250/EEB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 122, p. 42; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 114) 5 straipsnyje nustatytos išimties aiškinimo klaidą ir, antra, nepakankamai motyvavo skundžiamą sprendimą, kiek šis susijęs su šios direktyvos 6 straipsnyje nustatyta išimtimi. Septintasis pagrindas susijęs su teisės klaida vertinant pakankamai tiesioginio priežastinio ryšio tarp pripažintos klaidos ir tariamos žalos egzistavimą. Aštuntasis pagrindas susijęs su teisės klaida priteisiant 12 001 000 eurų dydžio žalos atlyginimą.

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su teisės klaida vertinant deliktinį ginčo pobūdį

Šalių argumentai

- 46 Pirma, Komisija nurodo, kad Bendrasis Teismas netinkamai taikė 2009 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Guigard prieš Komisiją* (C-214/08 P), kurio 43 punkte nurodyta, kad paprasčiausias rėmimasis iš atitinkamam atvejui svarbios sutarties neišplaukiančiomis, bet šalims privalomomis teisės normomis negali pakeisti ginčo sutartinio pobūdžio ir pašalinti jį iš kompetentingo teismo jurisdikcijos srities. Priešingu atveju ginčo pobūdis, taigi ir kompetentingas teismas galėtų būti pakeisti, nelygu šalių valia nurodytos teisės normos, o tai prieštarautų skirtingų teismų materialiosios jurisdikcijos taisyklėms.
- 47 Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į įvairias bylai reikšmingas aplinkybes, turėjo išnagrinėti, ar *Systran* ir *Systran Luxembourg* pareikštas žalos atlyginimo reikalavimas objektyviai ir visapusiškai pagrįstas pareigomis, kylančiomis iš sutarties, ar iš delikto, ir taip nustatyti bylos sutartinį arba deliktinį pagrindą. Reikalavimo pobūdis negali būti lemiamas veiksnys nustatant Bendrijos teismų jurisdikciją nagrinėti šį reikalavimą. Darytina išvada, kad ginčas dėl autorių teisių, kylančių iš licencinės ar teisių perleidimo sutarties, yra sutartinio pobūdžio, nes šio ginčo sprendimo būdas neišvengiamai priklauso nuo atitinkamos sutarties šalių sutartų šios teisės perleidimo ar suteikimo sąlygų.

- 48 Taigi, jei *Systran* rėmimosi, jos nuomone, pagal sutarties sąlygas neleistinu elgesiu pakaktų, kad jos ginčas su Komisija taptų byla dėl deliktinės atsakomybės, būtų nepateisinamai išplėsta EB 235 straipsnio taikymo sritis ir kartu susiaurinta EB 238 straipsnio taikymo sritis.
- 49 Antra, Komisija tvirtina, kad Bendrasis Teismas klaidingai teisiškai įvertino teises, suteiktas paketu, kurį sudaro pirmojoje instancijoje nurodyti sutartiniai dokumentai ir laiškai, visų pirma 1975 m. gruodžio 22 d. jos ir WTC sudaryta sutartis, laikotarpiu nuo 1976 m. iki 1987 m. su WTC grupės bendrovėmis sudarytos sutartys, be kita ko, techninio bendradarbiavimo sutartis, su įmone *Gachot* sudaryta 1985 m. sausio 18 d., bendradarbiavimo sutartis, licencinės sutartys, su įmone *Gachot* sudarytos 1988 m. ir 1989 m., ir perkėlimo sutartys.
- 50 Nors Bendrasis Teismas pripažino Komisijos specialiąsias sutartines teises į *Systran* automatinio vertimo sistemos *EC-Systran Unix* versiją, visų pirma jos „naudojimo teisę“, jis neatliko tinkamo šių teisių turinio ir pobūdžio vertinimo.
- 51 Todėl Bendrasis Teismas klaidingai išaiškino ir net iškraipė aiškią minėtų sutarčių prasmę ir klaidingai įvertino bylos pobūdį.
- 52 Trečia, Komisija nurodo sutarčių aiškinimo taisyklių pažeidimą, nes perkėlimo sutarčių, visų pirma pirmosios perkėlimo sutarties 13 straipsnio, Bendrasis Teismas negalėjo aiškinti kaip nesuteikiančių jokių teisių Komisijai. Ji taip pat tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai nusprendė, jog atsižvelgiant į tai, kad *Systran* nebuvo perkėlimo sutarčių šalis, vadovaujantis sutarčių santykinio poveikio principu, jų negalima panaudoti prieš *Systran*.
- 53 *Systran* ir *Systran Luxembourg* mano, kad Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos aiškindamas minėtą Sprendimą *Guigard prieš Komisiją*. Tam, kad pagrįstų savo jurisdikciją, Bendrasis Teismas ginčą vertino ne tik šių bendrovių nurodytų teisės normų atžvilgiu, didelę skundžiamo sprendimo dalį skirdamas Komisijos pateiktų sutarčių analize grindžiamiems argumentams. Šio sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas priminė, kad vertindamas savo jurisdikciją jis gali nekliudomas vertinti sutarties turinį, kaip galėtų vertinti bet kokią kitą dokumentą, kuriuo šalis remiasi grįsdama savo argumentus, kad įsitikintų, ar dokumento pobūdis leidžia kvestionuoti jam pagal aiškiai suformuluotą EB 235 straipsnio nuostatą suteiktą jurisdikciją.
- 54 Vadovaudamasis tokiu požiūriu skundžiamo sprendimo 71–100 punktuose Bendrasis Teismas konstatavo, kad nurodytose sutartyse nėra jokios teisių perleidimo sąlygos ir nieko, kas leistų Komisijai per rangovą ar pačiai atlikti darbus, galinčius pažeisti *Systran* turimas autorių teises, ar atskleisti informaciją, galinčią būti saugomą pagal autorių teisę.
- 55 Darytina išvada, kad aiškindamas šias sutartis Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos, nes nagrinėjamu atveju jos neturi jokios reikšmės nustatant jurisdikciją turintį teismą, taigi skundžiamo sprendimo 101–104 punktuose jis pagrįstai nusprendė, kad nagrinėjama byla yra deliktinio pobūdžio.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 56 EB sutartyje numatytas jurisdikcijos prieš Bendriją nukreiptiems ieškiniams, kuriais keliamas jos atsakomybės už žalą klausimas, padalijimas tarp Bendrijos ir valstybių narių teismų (2010 m. liepos 29 d. Sprendimo *Hanssens-Ensch* C-377/09, Rink. p. I-7751, 16 punktas).
- 57 Visų pirma EB 240 straipsnyje nurodyta, kad, išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis numato Teisingumo Teismo ar Bendrojo Teismo jurisdikciją, valstybių narių teismai turi jurisdikciją nagrinėti ginčus, kurių viena iš šalių yra Bendrija (žr. 2001 m. spalio 9 d. Sprendimo *Flemmer ir kt.*, C-80/99-C-82/99, Rink. p. I-7211, 39 punktą ir minėto Sprendimo *Guigard prieš Komisiją* 39 punktą).

- 58 Išskyrus EB 238 straipsnį, nė viena Sutarties nuostata nesuteikia Teisingumo Teismui ar Bendrajam Teismui jurisdikcijos nagrinėti su Bendrijos sutartine atsakomybe susijusių ginčų. Tačiau šis straipsnis susietas su Bendrijos ar jos vardu sudarytos sutarties arbitražinės išlygos buvimu (žr. minėtų sprendimų *Flemmer ir kt.* 42 punktą ir *Guigard prieš Komisiją* 40 ir 41 punktus), taigi jame įtvirtinta jurisdikcija, kuria nukrypstama nuo bendrosios normos ir kurią dėl šios priežasties reikia aiškinti siaurai (žr. 1986 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Zoubek*, 426/85, Rink. p. 4057, 11 punktą ir 1997 m. vasario 20 d. Sprendimo *IDE prieš Komisiją*, C-114/94, Rink. p. I-803, 82 punktą).
- 59 Iš to matyti, kad, atsižvelgiant į EB 240 straipsnį, nesant arbitražinės išlygos, ginčai dėl Bendrijos sutartinės atsakomybės priklauso valstybių narių teismų jurisdikcijai (minėto Sprendimo *Hanssens-Ensch* 19 punktas).
- 60 Atvirkščiai, ginčai, susiję su Bendrijos deliktine atsakomybe, priklauso Bendrijos teismų jurisdikcijai. EB 235 straipsnyje, skaitant jį kartu su EB 225 straipsnio 1 dalimi, iš tiesų numatyta, kad Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas turi jurisdikciją nagrinėti ginčus, susijusius su žalos, nurodytos būtent deliktinei atsakomybei skirtoje EB 288 straipsnio antroje pastraipoje, atlyginimu. Ši Bendrijos teismų jurisdikcija yra išimtinė (šiuo klausimu žr. 1992 m. kovo 13 d. Sprendimo *Vreugdenhil prieš Komisiją*, C-282/90, Rink. p. I-1937, 14 punktą; 2002 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *First ir Franex*, C-275/00, Rink. p. I-10943, 43 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką ir minėto Sprendimo *Hanssens-Ensch* 17 punktą), o šie teismai turi patikrinti, ar įvykdytos visos kumuliacinės sąlygos, su kuriomis siejamas Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimas, t. y. elgesio, kuriuo kaltinamos institucijos, neteisėtumas, žalos realumas ir priežastinio ryšio tarp elgesio, dėl kurio pateikiami kaltinimai, ir nurodytos žalos buvimas (žr. 2006 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Agraz ir kt. prieš Komisiją*, C-243/05 P, Rink. p. I-10833, 26 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 61 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad siekiant nustatyti, kuriam teismui teisingas Bendrijai pareikšto konkretaus ieškinio dėl žalos atlyginimo nagrinėjimas, reikia nustatyti, ar šio ieškinio dalykas susijęs su Bendrijos sutartine, ar jos deliktine atsakomybe (minėto Sprendimo *Hanssens-Ensch* 20 punktas).
- 62 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad deliktinės atsakomybės, kaip ji suprantama pagal EB 235 straipsnį ir 288 straipsnio antrą pastraipą, sąvoka, kuri yra autonominė, turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos tikslą, kuris yra sudaryti galimybę paskirstyti jurisdikciją tarp Bendrijos ir nacionalinių teismų.
- 63 Tokiomis aplinkybėmis Bendrijos teismai, gavę ieškinį dėl žalos atlyginimo, prieš priimdami sprendimą dėl bylos esmės turi nustatyti savo jurisdikciją atlikdami analizę, skirtą identifikuoti atsakomybės, kuria remiamasi, pobūdį, taigi ir paties atitinkamo ginčo pobūdį.
- 64 Tai darydami šie teismai turi remtis ne tik tomis normomis, kurias nurodė šalys.
- 65 Šiuo atžvilgiu, kaip nurodė Komisija pirmajame pagrinde, kurio turinys primintas šio sprendimo 46 punkte, Teisingumo Teismas iš tiesų jau yra nusprendęs, kad paprasčiausias rėmimasis iš atitinkamam atvejui svarbios sutarties neišplaukiančiomis, bet šalims privalomomis teisės normomis negali pakeisti ginčo sutartinio pobūdžio ir pašalinti jį iš kompetentingo teismo jurisdikcijos srities. Priešingu atveju ginčo pobūdis, taigi ir kompetentingas teismas galėtų būti pakeisti, nelygu šalių valia nurodytos teisės normos, o tai prieštarautų skirtingų teismų materialiosios jurisdikcijos taisyklėms (minėto Sprendimo *Guigard prieš Komisiją* 43 punktas).
- 66 Tačiau Bendrijos teismai turi patikrinti, ar jiems pateikto ieškinio dėl žalos atlyginimo dalykas yra prašymas priteisti nuostolių atlyginimą, objektyviai ir visapusiškai pagrįstas sutartinės arba nesutartinės kilmės teisėmis ir pareigomis. Šiuo tikslu, kaip savo išvados 49 ir 50 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, šie teismai, atsižvelgdami į skirtingų bylos elementų, kaip antai tariamai pažeista teisės norma, nurodytos žalos pobūdis, inkriminuojamas elgesys, atitinkamas šalis siejantys teisiniai santykiai, analizę, turi patikrinti, ar tarp šių elementų egzistuoja tikrasis sutartinis kontekstas, susijęs su ginčo dalyku, kurį, norint išspręsti minėtą ieškinį, būtina nagrinėti išsamiai.

- 67 Jei iš šių elementų preliminarios analizės matyti, kad norint nustatyti ieškovo reikalavimų pagrįstumą reikia aiškinti vienos ar kelių tarp atitinkamų šalių sudarytų sutarčių turinį, šie teismai privalo sustabdyti ginčo nagrinėjimą šiame etape ir paskelbti, kad, nesant šiose sutartyse numatytos arbitražinės išlygos, jie neturi jurisdikcijos spręsti to ginčo. Esant tokiai aplinkybei, nagrinėjant prieš Bendriją nukreiptą ieškinį dėl žalos atlyginimo reikėtų įvertinti sutartinio pobūdžio teises ir pareigas, o tai, vadovaujantis EB 240 straipsniu, negali nepatekti į nacionalinių teismų jurisdikcijos sritį.
- 68 Komisijos nurodyto pirmojo pagrindo pagrįstumą reikia vertinti atsižvelgiant į šiuos principus.
- 69 Nagrinėjamu atveju reikia pabrėžti, kad vertindamas *Systran* ir *Systran Luxembourg* pareikšto ieškinio priimtinumą Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 60 punkte iš pradžių teisingai konstatavo, kad norėdamas nustatyti, ar turi jurisdikciją pagal EB 235 straipsnį, jis, atsižvelgdamas į įvairias reikšmingas bylos aplinkybes, turi išnagrinėti, ar *Systran* ir *Systran Luxembourg* pateiktas žalos atlyginimo reikalavimas objektyviai ir visapusiškai pagrįstas sutartinės ar deliktinės kilmės pareigomis, leidžiančiomis apibrėžti bylos sutartinį arba deliktinį pagrindą.
- 70 Tačiau toliau Bendrasis Teismas tame pačiame 60 punkte patvirtino, kad šias aplinkybes galima nustatyti nagrinėjant visų pirma šalių reikalavimus, prašomą atlyginti žalą sukėlusį veiksnių ar net paties sutartinių arba deliktinių nuostatų, kuriomis remiantis siūloma spręsti byloje nagrinėjamą klausimą, turinio pobūdį.
- 71 Vadovaudamasis tokiu požiūriu skundžiamo sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad turi jurisdikciją nagrinėti įvairių 1975–2002 m. tarp *WTC/Systran* grupės ir Komisijos sudarytų sutarčių turinį ir vien toks nagrinėjimas negali pakeisti ginčo pobūdžio suteikdamas jam sutartinį pagrindą. Taigi, Bendrasis Teismas nusprendė, kad gali nekliudomas vertinti sutarties, kaip ir bet kokio kito dokumento, kuriuo šalis remiasi grįsdama savo argumentus, turinį tam, kad nustatytų, ar atitinkamas dokumentas gali paneigti EB 235 straipsnio aiškia formuluote jam suteiktą jurisdikciją, o toks nagrinėjimas yra faktinių aplinkybių, nurodytų siekiant pagrįsti jo jurisdikciją, vertinimas.
- 72 Be to, skundžiamo sprendimo 63 punkte kaip palyginimą nurodęs minėtą Sprendimą *Guigard prieš Komisiją*, Bendrasis Teismas pridūrė, kad nagrinėjamu atveju, kadangi *Systran* ir *Systran Luxembourg* remiasi tik deliktinės kilmės pareigų pažeidimais, paprasčiausias kitos šalies rėmimasis sutartinės kilmės pareigomis, kuriomis nereikalaujama elgtis ginčijamu būdu, negali pakeisti ginčo deliktinio pobūdžio ir panaikinti kompetentingo teismo jurisdikcijos.
- 73 Tai nurodęs ir skundžiamo sprendimo 64 punkte patikslinęs, kad ta šalis, kuri tvirtina buvus pažeistą pareigą, turi įrodyti šios pareigos turinį ir galimybę ją taikyti bylos aplinkybėmis, Bendrasis Teismas, viena vertus, šio sprendimo 65–82 punktuose išnagrinėjo *Systran* ir *Systran Luxembourg* pateikto prašymo priteisti žalos atlyginimą turinį, visų pirma tariamai pažeistų teisių turėjimo įrodymą. Kita vertus, šio sprendimo 84–102 punktuose jis išnagrinėjo elgesio, kuriuo kaltinama Komisija, neteisėtumą pasitelkęs išsamiai 1975 m.–2002 m. tarp šalių sudarytų sutarčių analizę, kad nustatytų sutartyje galimą numatyti leidimą Komisijai elgtis atitinkamu būdu.
- 74 Atlikęs tokią analizę ir manydamas, kad ši institucija neturėjo tokio leidimo, skundžiamo sprendimo 104 punkte Bendrasis Teismas atmetė Komisijos teiginius, susijusius su ieškinio nepriimtumu dėl jo sutartinio pobūdžio.
- 75 Tačiau reikia konstatuoti, kad taip nuspręsdamas Bendrasis Teismas padarė šio sprendimo 63–67 punktuose primintų teisminės kompetencijos nagrinėti prieš Bendriją nukreiptą ieškinį dėl žalos atlyginimo nustatymą reglamentuojančių principų taikymo teisės klaidų ir sutartinių *WTC/Systran* grupės ir Komisijos santykių teisinio kvalifikavimo klaidų, kurios lėmė jo teisminės kompetencijos, kaip antai įtvirtintos EB 225 straipsnio 1 dalyje, EB 235 ir 240 straipsniuose, nustatymo taisyklių pažeidimą.

- 76 Pirma, siekdamas nustatyti ginčo, dėl kurio į jį kreiptasi, sutartinį ar deliktinį pobūdį ir taip – savo jurisdikciją, Bendrasis Teismas neapsiribojo patikrinimu, ar, atsižvelgiant į skirtingus bylos elementus, tarp šalių egzistuoja tikrasis sutartinis kontekstas, susijęs su ginčo dalyku, kurį, norint išspręsti minėtą ieškinį iš esmės, būtina nagrinėti išsamiai.
- 77 Atvirkščiai, skundžiamo sprendimo 62 punkte Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad 1975 m.–2002 m. tarp *WTC/Systran* grupės ir Komisijos sudarytų sutarčių turinio specialioji ir konkreti analizė yra nagrinėjimo dėl jo jurisdikcijos dalis, nes sutarties turinį galima puikiausiai išnagrinėti, tarsi tai būtų bet kuris kitas bylos dokumentas.
- 78 Dėl šios aplinkybės skundžiamo sprendimo 84–102 punktuose Bendrasis Teismas, sprenddamas dėl savo jurisdikcijos, detalai išnagrinėjo daug sutarčių nuostatų, 1975 m.–2002 m. reglamentavusių ekonominius ir komercinius *WTC/Systran* grupės ir Komisijos santykius, kad patikrintų, ar ši institucija turi leidimą atskleisti trečiajam asmeniui informaciją apie *Systran* automatinio vertimo sistemos *Systran Unix* versiją ir su šia versija susijusią praktinę patirtį, kurioms taikoma *Systran* turimų autorių teisių apsauga, manydamas, kad Bendrijos atsakomybės sutartinis pobūdis priklauso nuo šio leidimo egzistavimo. Tačiau tokia analizė, kaip pirmajame pagrinde teisingai nurodo Komisija, vertinamas elgesio, dėl kurio kritikuojama ši institucija, teisėtumas arba neteisėtumas, taigi ji priskirtina prie bylos nagrinėjimo iš esmės, o ne prie preliminarus šio ginčo pobūdžio nustatymo.
- 79 Antra, Bendrasis Teismas taip pat padarė teisės klaidą skundžiamo sprendimo 84–102 punktuose teisiškai kvalifikuodamas 1975 m.–2002 m. tarp *WTC/Systran* grupės ir Komisijos sudarytas sutartis, kai atsižvelgęs į skirtingus bylos elementus nusprendė, kad šių sutarčių egzistavimas neturi poveikio ginčo kvalifikavimui pagal EB 235 straipsnį.
- 80 Šiuo atžvilgiu tiesa, kad, kaip skundžiamo sprendimo 62 ir 63 punktuose nurodė Bendrasis Teismas, nepakanka nurodyti bet kokio sutartinio ryšio su ieškove arba sutartinės kilmės pareigų, kuriomis nereikalaujama elgtis ginčijamu būdu, kad pasikeistų ginčo deliktinis pobūdis ir jam būtų suteiktas sutartinis pagrindas. Tačiau tai nepaneigia, kad tuomet, kai dėl prieš Bendriją nukreipto ieškinio dėl žalos atlyginimo turinio vienos ar kelių tarp atitinkamų šalių sudarytų sutarčių aiškinimas atrodo neišvengiamas elgesio, dėl kurio kaltinamos institucijos, teisėtumui arba neteisėtumui nustatyti, ginčas nustoja būti teisingas Bendrijos teismams.
- 81 Kaip savo išvados 70 punkte nurodė generalinis advokatas, būtent taip yra nagrinėjamoje byloje. Iš tiesų neginčijama, kad daug Bendrajame Teisme Komisijos nurodytų ir apeliacinio skundo pirmajame pagrinde dar kartą primintų sutartinių dokumentų, visų pirma 1975 m. gruodžio 22 d. jos ir WTC sudaryta sutartis, 1976 m.–1987 m. su WTC grupės bendrovėmis sudarytos sutartys, be kita ko, techninio bendradarbiavimo sutartis, su įmone *Gachot* sudaryta 1985 m. sausio 18 d., bendradarbiavimo sutartis, licencinės sutartys, su įmone *Gachot* sudarytos 1988 m. ir 1989 m., ir perkėlimo sutartys, sudaro tikrąjį su ginčo dalyku susijusį sutartinį kontekstą, kurį būtina išsamiai išnagrinėti, norint nustatyti galimą elgesio, dėl kurio kaltinama Komisija, neteisėtumą.
- 82 Tai, be kita ko, galima tiesiogiai konstatuoti perskaičius kai kurias skundžiamo sprendimo vietas, kuriose byla nagrinėjama iš esmės. Skundžiamo sprendimo 158, 202 ir 216–222 punktuose siekdamas konstatuoti ginčijamo elgesio neteisėtumą Bendrasis Teismas pats išsamiai patikrino, ar Komisijos nurodyti ir šio sprendimo 181–187 punktuose jo aptarti sutartiniai dokumentai suteikia šiai institucijai specialų leidimą elgtis atitinkamu būdu.
- 83 Atsižvelgiant į šių sumetimų visumą reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog nagrinėjamas ginčas yra deliktinio pobūdžio, kaip tai suprantama pagal EB 235 straipsnio ir 288 straipsnio antrą pastraipą.

- 84 Tokiomis aplinkybėmis apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia pripažinti pagrįstu ir, nesant būtinybės nagrinėti kitų šio skundo pagrindų, panaikinti skundžiamą sprendimą, nes Bendrasis Teismas pažeidė su jo teismine kompetencija susijusias taisykles, kaip antai įtvirtintas EB 225 straipsnio 1 dalyje, 235 ir 240 straipsniuose.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 85 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, Teisingumo Teismas, panaikindamas Bendrojo Teismo sprendimą, gali pats galutinai išspręsti ginčą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti. Taip yra nagrinėjamu atveju.
- 86 Šiuo atžvilgiu, kaip matyti iš šio sprendimo 78–82 punktų, Bendrijos teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti *Systran* ir *Systran Luxembourg* pareikštą ieškinį dėl žalos atlyginimo. Darytina išvada, kad šį ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 87 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas galutinai išsprendžia ginčą, jis išsprendžia ir išlaidų klausimą.
- 88 Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse procedūrose pagal 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė.
- 89 Nagrinėjamu atveju Komisijos apeliaciniame skunde nurodyti reikalavimai patenkinti, o *Systran* ir *Systran Luxembourg* ieškinyje dėl žalos atlyginimo nurodyti reikalavimai atmesti, todėl iš pastarųjų reikia priteisti bylinėjimo šioje instancijoje ir Bendrajame Teisme išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Systran* ir *Systran Luxembourg* prieš Komisiją (T-19/07).**
- 2. Atmesti *Systran SA* ir *Systran Luxembourg SA* ieškinį byloje T-19/07.**
- 3. Nurodyti *Systran SA* ir *Systran Luxembourg SA* padengti Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi Europos Sąjungos Teisingumo Teisme ir Europos Sąjungos Bendrajame Teisme išlaidas.**

Parašai.